

Секція
«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»
ГОЛОВА СЕКЦІЇ – д.е.н., професор В.В. Максимов

УДК 338.124.4

**ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВИХОДУ
ПІДПРИЄМСТВА З КРИЗОВОГО СТАНУ**

Авагімов А.А., здобувач (УкрДАЗТ)

Кризовий фінансовий стан в компанії вимагає від менеджерів проведення низки нетрадиційних заходів з метою подолання сформованої ситуації. В умовах внутрішньої кризи менеджменту підприємства набуває цілий ряд особливостей порівняно з нормальним станом і стабільною фінансовою діяльністю компанії. Правильне використання доступних засобів і розробка необхідних дій в конкретній ситуації можуть вирішити перехід від спаду до розвитку і запланованого темпу зростання фінансових показників.

Характерними ознаками фінансової кризи підприємства є скорочення попиту на продукцію, і, як наслідок, зниження обсягів виробництва; збільшення заборгованості постачальникам, держбюджету і банкам; затримки з виплатою заробітної плати працівникам.

Банкрутство - один з обов'язкових інститутів ринкової економіки, за допомогою якого відновлюється платоспроможність окремих суб'єктів господарювання, задовольняються вимоги кредиторів, таким чином, забезпечується поступальний розвиток економічних стосунків.

З позицій фінансового управління можливим настанням банкрутства є кризовий стан підприємства, при якому воно нездібне здійснювати фінансове забезпечення своєї господарської діяльності. Подолання такого кризового стану, що діагностується як «загроза банкрутства», вимагає розробки і здійснення спеціальних методів фінансового управління підприємством.

Ринкова економіка виробила систему фінансових методів попередньої діагностики і можливого захисту підприємства від банкрутства, яка отримала назву «Система антикризового фінансового управління». Теорія антикризового фінансового управління виходить з того, що фінансова рівновага підприємства, що досягається в результаті ефективного фінансового менеджменту, дуже мінлива в динаміці.

Враховуючи, що загроза банкрутства підприємства реалізує найвищий рівень катастрофічної ризику, властивій фінансовій діяльності підприємства, і пов'язана з найбільш відчутними втратами капіталу його власників, вона

повинна діагностуватися на найраніших стадіях з метою своєчасного використання можливостей її нейтралізації.

Фінансове управління використовує в процесі діагностики банкрутства підприємства широкий арсенал індикаторів його кризового розвитку.

Відповідно до теорії антикризового фінансового управління кожне кризове явище, що з'явилося, не тільки має тенденцію до розширення з кожним новим господарським циклом підприємства, але і породжує нові супутні йому кризові фінансові явища.

Політикою антикризового фінансового управління повинна бути загальна фінансова стратегія підприємства, система методів попередньої діагностики загрози банкрутства, що полягає в розробці, і «включенні» механізмів фінансового оздоровлення підприємства, що забезпечують його вихід з кризового стану.

УДК 331.10.: 65.2

**ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА:
ОБЛІК ВИТРАТ**

Ареф'єва О.В., д.е.н., професор (НАУ)

В теперішній час глибокої економічної та політичної кризи в Україні, особливого значення набуває така складова капіталу будь-якого підприємства, як людський капітал (ЛК). Саме він є джерелом формування конкурентних переваг будь-якої фірми. Інвестуючи в своїх співробітників, фірми прагнуть активізувати їх трудову віддачу, підвищити продуктивність праці, скоротити втрати робочого часу і тим самим підвищити свою конкурентоспроможність.

Як науковий напрямок теорія людського капіталу започаткована Шульцем Т. В. та Беккером Г. С. у 60-х роках ХХ ст. у США. Її формування пов'язано з іменами Х. Боуена, Й. Бен-Порета, М. Блауга, Ф. Махлупа, Мінцера Дж. А. тощо. На пострадянському просторі проблематика людського капіталу висвітлена у працях Антонок В. Н., Богині Д. П., Гальків Л. І., Грішньої О. А., Заяць Т. А., Капелюшнікова Р. І., Климко С. Г., Лібанової Е. М., Марцинкевича В. І., Нуреева Р. М., Ушенко Н. В., Чухна А. А., Щетиніна В. І. та інших науковців.

Людський капітал – це економічна категорія, яка характеризує сукупність сформованих